

GAZETA LWOWSKA

wychodzi codziennie rano

<p>Ceny prenumeraty we Lwowie: bez doręczenia do domu miesięcznie zł. 5- z dostawą do domu zł. 5-30 na prowincji z przesyłką pocztową zł. 5-30 za granicą zł. 8-</p>	<p>Telefony: REDAKCJI 27, 71-02 ADMINISTRACJI 21-17.</p>	<p>ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 L. P. Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.</p>	<p>CENA NUMERU 20 gr.</p>	<p>Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (6/8, cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesianem i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, oświadczeniach gr. 10, w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1- — Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. zagranicą, o 50 proc. drożej.</p>
--	---	--	---	---

Nowomianowany wojewoda lwowski pułk. Wł. Belina-Prażmowski.

AMBAS. SKIRMUNT U MIN. SIMONA

Londyn, 2 lutego. (PAT) Min. spraw zagr. Simon przyjął wczoraj ambasadora Skirmunta i odbył z nim dłuższą rozmowę, w której wyczerpująco omówiona została sytuacja międzynarod.

Stałe miejsce w Radzie Ligi dla Polski

Genewa, 2 lutego. (PAT) Komitet dla sprawy reformy systemu wyborczego do Rady Ligi zaznajomił się dziś z projektem lorda Cecila, zmierzającym do utrzymania obecnej liczby członków Rady i podziału państw w

niej zasiadających na siedem miejsc. Projekt lorda Cecila rezerwuje 5 miejsc dla wielkich mocarstw oraz dwa miejsca dla mniejszych, uznając w ten sposób miejsca powstałe w Polsce i Hiszpanii de facto za stałe.

Wybory do nowego Reichstagu na podstawie nowej ordynacji wyborczej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 lutego. (G) Z Berlina donoszą: Prasa demokratyczna, omawiając rozpisanie nowych wyborów, stwierdza, że gabinet Hitlera idzie na spekulację.

Wybory mają na celu przysporzenie hitlerowcom i partji Hugenberg 51 mandatów, aby uniezależnić się w ten sposób od innych partji.

Będą to zakonspirowane rządy 2-ch partji o tym samym charakterze.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Dziś ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeszy, zmieniające dotychczasową ordynację wyborczą do Reichstagu. Najważniejszym z pośród dokonanych zmian, jest przepis przewidujący, iż dla zgłoszenia listy kandydatów do Reichstagu przez reprezentowane dotąd grupy społeczne w Reichstagu, potrzebna jest w

pierwszym okręgu liczba podpisów nie mniejsza niż 60.000. Przedtem wystarczało tylko 500 podpisów.

Do głosowania pozatem dopuszczeni będą również Niemcy zamieszkali zagranicą, o ile w okresie wyborów znajdują się w Niemczech. To samo dotyczy członków korpusu dyplomatycznego i załóg na okrętach.

Berlin, 2 lutego. (PAT) „Berl. Tageblatt“, pisząc o nominacji Hitlera kanclerzem Rzeszy, nazywa jego proklamację apelem do wiary w cuda. Narodowi niemieckiemu zamiast chleba i pracy — rząd jedności narodowej daje kartki wyborcze. Hitler często się mylił i tym razem może on się przełiczyć. Naród musi widzieć czyny, a nie tylko jedynie słowa.

Ustępujący wojewoda lwowski dr. Józef Rożniecki, mianowany wojewodą lubelskim

Wznowienie dyskusji rozbrojeniowej.

Genewa, 2 lutego. (PAT) Komisja główna konferencji rozbrojeniowej wznowiła dziś prace, rozpoczynając dyskusję nad francuskim planem organizacji pokoju.

Przewodniczący Henderson, wyraził nadzieję, że na bliższe miesiące przyniosą spracowanie konwencji rozbrojeniowej.

Delegat Francji Massigli, złożył deklarację, w której podkreślił, że francuski plan zbudowany jest tak solidnie, iż poszczególne jego części stanowią nierozrwalną całość.

Delegat Włoch Aloisi ustosunkował się krytycznie wobec planu francuskiego.

Delegat niemiecki Nadolny zaznaczył, iż pragnie ustosunkować się pozytywnie do planu francuskiego, jednakże zgłasza daleko idące zastrzeżenia. Nadolny sprzeciwił się łączeniu sprawy rozbrojenia z gwarancjami bezpieczeństwa, oraz umiędzynarodowienia lotnictwa cywilnego.

Rozbudowa lotnictwa niemieckiego.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Na zebraniu niemieckiego aeroklubu komisarz do spraw lotnictwa min. Rzeszy Göring wygłosił przemówienie, w którym sprecyzował plany i zadania rządu w dziedzinie lotnictwa, podkreślając iż obejmą one obecnie całokształt lotnictwa niemieckiego, a nie tylko sprawy lotnictwa pasażerskiego. Minister uważa za swe główne zadanie rozbudowę lotnictwa wewnątrz kraju przy równo czesnem dążeniu do usunięcia krepujących je ograniczeń z zewnątrz.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Na stanowisko wicekomisarza dla spraw lotnictwa powołany został dyr. Lufthansy Erhardt Milch. W czasie wojny Milch był czynnym oficerem lotnictwa.

„Traktaty o ochronie mniejszości narodowych są nadużywane dla poczynań czysto politycznych“.

OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH p. J. BECKA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 lutego. (Sz) Agencja „Iskra“ podaje z Genewy następujące oświadczenie Ministra Spraw Zagr. p. J. Becka w sprawie wczorajszej jego deklaracji o skargach mniejszościowych na forum Rady Ligi Narodów: Pragnąbym powiedzieć jasno i wyraźnie — oświadczył p. min. Beck — co myśli Rząd polski o pewnych tendencjach, wyrażających się w t. zw. akcjach mniejszościowych.

Kilka lat ubiegłych dostarczyło nam wszystkim dowodów dostatecznych po temu, aby móc stwierdzić, że traktaty o ochronie mniejszości narodowych są nadużywane do poczynań czysto politycznych, mających na celu bądź tworzenie przywilejów szczególnych dla pewnych grup obywateli kosztem innych, bądź też paraliżowanie normalnej pracy państwowej w dzie-

dzinie gospodarce i administracyjnej. Czy będzie to wykonanie ustaw, których przepisy w sposób najzupełniej identyczny stosują się do wszystkich obywateli Państwa, czy też wydanie orzeczeń przez organa państwowej władzy skarbowej, administracyjnej, a nawet weterynaryjnej, bo i to już widzieliśmy w Genewie, zaw-

sze znajdzie się droga do sporządzenia skargi czy petycji, której celem jest tworzenie przywilejów dla skarżących i ukucie kapitału politycznego dla ich opiekunów

Tak jest od lat, ale nie chcemy, aby tak było nadal, i dlatego uprzedzamy, że Rząd polski przeciwstawi się tego rodzaju akcjom.

Co się przygotowuje w Doorn?

Paryż, 2 lutego. (PAT) Specjalny wysłannik „Petit Journal“ Jean Martel zamieszka dłuższą korespondencję z pobytu swego w Doorn.

Doorn — pisze Martel — jest obecnie jakimś dziwnym, zamkniętym ogniskiem tajemniczej organizacji, ukrywanym bardzo starannie przed okiem niepowołanych. Wszyscy mieszkańcy okolicznych hoteli są Niemcami. Są to postacie, które przypominają zawodowych wojskowych. Dla obcych niema miejsca w hotelach. Znajdą je tylko Niemcy.

Liczne samochody z Niemiec mkną szybko po ulicach miasta, wjeżdżają do zamku Wilhelma i równie szybko znikają. Wśród miejscowej ludności

krają na ten temat fantastyczne pogłoski.

W 74-tą rocznicę urodzin Wilhelma przybyło do Doorn ponad 30 książąt niemieckich, generałów i wyższych urzędników. Nie miało to jednak charakteru pielgrzymki. Wszyscy wyglądali na spiskowców. Wśród gości zauważono księcia Oldenburg-Januschau, męża zaufania Hindenburga, oraz księcia małżonka Henryka holderskiego, który bierze żywy udział w niemieckim ruchu monarchistycznym.

Czy naprawdę eks-cesarz Wilhelm — kończy Martel — zamierza powrócić do Niemiec?

Anglia uzyska moratorium?

Warszawa, 2 lutego. (G) Donoszą z Nowego Jorku: Ambasador angielski po odbyciu konferencji z Rooseveltem odjechał wczoraj do Londynu. Miał on uzyskać od Roosevelta zapewnienie, że dla ułatwienia Anglii decyzji w sprawie stabilizacji funta szterlinga gotów jest ofiarować Anglii moratorium na czerwcową ratę długów.

Dekoracja powstańców z 1863 r. Krzyżami Pamiątkowymi.

Jako ostatni akt uroczystości związanych z obchodem 70-tej rocznicy powstania styczniowego, odbyła się dnia 2 bm. w oficerskim Kasynie garnizonu wem uroczystość dekoracji bohater-skich żołnierzy walk o niepodległość w 1863/64 r. Krzyżem Pamiątkowym.

Na uroczystości byli obecni pp. wice wojewoda Dychdalewicz, dowódca O. K. VI. gen. Popowicz, gen. Czuma, komendant Korpusu Kadetów ppłk. dypl. Florek, starosta grodzki dr. Klimow, imieniem miasta dyr. dr. Czołowski, rektorzy: prof. dr. Zipser, dr. Janowski i dr. Zierhofer, senatorowie prof. dr. Zakrzewski i dr. Loewenherz, imieniem Zw. Strzeleckiego dr. Weryński i prof. dr. Żyliński, Związku Legionistów r. Demczyński, Federacji b. woje-woda Gołuchowski, członkowie Komitetu Obchodu, r. Dziedzieliwicz, prezes red. Laskownicki, dr. Rachwał, dyr. Płatowski i in.

Do zebranych weteranów przemówił w serdecznych słowach prezes Komitetu Obchodu 70-tej rocznicy powstania gen. Popowicz, poczem udekorował Krzyżem Pamiątkowym nast. powstańców: Kuczyńskiego Mariana,

Süssa Antoniego, Przetockiego Ludwika, Hirscha Rafała i Morawskiego Adama.

Po akcie dekoracji Komitet podejmował weteranów i przedstawicieli władz i stowarzyszeń śniadaniem.

Po południu komendant Korpusu Kadetów ppłk. Florek i dowódca 40 pp. płk. Gigel-Melechowicz wręczyli osobście Krzyże Pamiątkowe pozostającym w domu, z powodu choroby nast. weteranom 1863/64 r.: pp. Romanowiczównę, Kolbergerowi i Kazeckiemu.

Uroczystości szkolne ku czci P. Prezydenta Rzeczypospolitej

W dniu 31 stycznia br. odbyła się w Państw. Gimm. VIII-em im. Króla Kazimierza Wielkiego we Lwowie podniosła uroczystość szkolna ku uczczeniu imienia Prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego. W uroczystości wzięła udział cała młodzież zakładu wraz z gronem nauczycielskim i delegatami Koła rodzicielskiego. Program uroczystości objął: kantatę odśpiewaną przez chór gimnazjalny, dłuższe przemówienie prof. Tad. Długowicza, który przedstawił młodzieży postać P. Prezydenta jako męża nau-

ki o światowej sławie. Dostojny Solenizant przez długi okres siedmioletni, dzięki wybitnej współpracy z P. Marszałkiem Piłsudskim, doprowadził do konsolidacji wewnętrznej stosunków w naszym Państwie, czem dobrze zasłużył się Ojczyźnie. Wkońcu wznieśli obecni trzykrotny okrzyk na cześć P. Prezydenta. Następnie odegrano solo skrzypcowe przy akompaniamencie fortepianu, wreszcie chór gimnazjalny odśpiewał dwie pieśni, na czem podniosła uroczystość zakończono.

Imieniny P. Prezydenta Rzplitej Prof. Ignacego Mościckiego uczciła również młodzież Gimnazjum IV im. Jana Długosza we Lwowie uroczystym porankiem w środę 1 lutego br. w auli Zakładu, urządzonym przez Pomoc Kołozęńską. Po odśpiewaniu przez chór mieszany pod batutą prof. Czarnieckiego — Nowowiejskiego „Chorału” i Moniuszki „Modlitwy w kościółku” z opery „Halka”, uceń VII kl. S. Ulrich omówił zasługi naukowe i obywatelskie P. Prezydenta, stawiając go młodzieży za wzór niezmordowanej pracy dla dobra Polski i ludzkości. Potem nastąpiły dalsze punkty programu muzycznego, starannie obmyślanego i udatnie wykonanego. Wkońcu orkiestra dęta odegrała kilka utworów. Huczne oklaski były wyrazem uznania dla organizatorów uroczystości i jej wykonawców.

„Osservatore Romano” zaprzecza pogłoskom o kradzieży w komisji „Pro Russia”.

Citta del Vaticano, 2 lutego. (PAT) „Osservatore Romano” kategorycznie zaprzecza wiadomościom, podanym przez jeden z dzienników belgijskich, a następnie przez inne dzienniki europejskie, o kradzieży dokumentów, dotyczących propagandy katolickiej w Ro-

si sowieckiej, której to kradzieży miał jakoby dokonać ksiądz, będący agentem bolszewickim.

Dziennik zauważa, że ta fantastyczna pogłoska obiegła już raz prasę światową, aczkolwiek w nieco zmienionej formie.

Krwawe walki uliczne w Niemczech. Komuniści nawiązują do strajku generalnego.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Ubiegła noc w całych Niemczech obfitowała w szereg krwawych zaburzeń. W Berlinie znaleziono na ulicy ciężko rannego oficera policji, którego przewieziono w stanie nieprzytomnym do szpitala. W dzielnicy zachodniej Berlina doszło do bójki między szurmowcami a komunistami, w czasie której 1 komunista został zakłuty na śmierć. W czasie starć w dzielnicy robotniczej Berlina 7 osób zostało rannych.

W Nowej Wsi pod Berlinem wywiązała się strzelanina pomiędzy Hitlerowcami a komunistami, 2 uczestników bójki zostało rannych.

Pomimo wyraźnego zakazu komuniści urządzili w Królewcu marsz głodo-wy. W czasie formowania się pochodu doszło do ostrego starcia z policją i hitlerowcami. Kapitan policji i 1 szturmowiec

zostali ciężko ranni nożami. Po południu zaburzenia trwały w dalszym ciągu. Cały garnizon policji znajduje się w ostrej pogotowiu alarmowym.

Lipsk, 2 lutego. (PAT) W Kamienicy doszło do burzliwych demonstracji

bezrobotnych pod hasłem akcji przeciw rządowi. Demonstranci przeszli głównymi ulicami. W czasie pochodu wywiązały się na ulicach krwawe bójki.

W Lipsku komuniści rozwijały akcje nawołującą do strajku generalnego.

Represje przeciw komunistom.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Centrala partii komunistycznej w Niemczech (Dom Liebknechta na pl. Buehlowa) obsadzo-na została przez policję, która przeprowadziła szczegółową rewizję w pomieszczeniach partyjnych.

Z całego szeregu miast donoszą o konfiskatach dzienników komunistycznych.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Rząd pruski wydał zakaz urządzania wszelkich pochodów i demonstracji partii komunistycznej na obszarze całego kraju. Równocześnie zgromadzenia komunistyczne w zamkniętych lokalach będą poddane nadzorowi policyjnemu. Szczególny nadzór ma być rozłożony nad

komunistycznymi organizacjami sportowymi a zwłaszcza strzeleckimi.

Berlin, 2 lutego. (PAT) Rząd brunświcki zakazał odbywania pochodów partii komunistycznej i kolportowania ulotek. Podobne zarządzenia wydał również rząd Meklemburg-Schwerinu.

Berlin, 2 lutego. (PAT) „Der Angriff” ogłasza rozkaz Hitlera do oddziałów szturmowych, w którym Hitler odwołując się do swych towarzyszy w imię wspólnej walki, wzywa ich do przeciwstawienia się „komunistycznym organizacjom morderców”. Bliska jest godzina, gdy terror zostanie przelamany.

Włamanie do gmachu Uniwersytetu.

Wczoraj popołudniu służba Nowego Uniwersytetu (ul. Marszałkowska) zauważyła, że do gabinetu profesora historii średniowiecznej dr. Modelskiego włamał się jakiś złodziej i jest jeszcze wewnątrz. Poczęto go stamtąd wypłacać. Złodziej, uciekając, powybijał w gmachu Uniwersytetu wiele szyb. Wnet przybyli zaalarmowani wywiadowcy Policji śledczej oraz posterunkowi. W sprawie włamania wdrożono natychmiast śledztwo. Szczegóły włamania narazie są nieznane.

Pożar w Boryslawiu.

Boryslaw, 2 lutego. Dziś wybuchł pożar w domu kierownika kopalni Sygnarskiego, na terenie kopalni nafty „Huculka”. Dzięki szybkiej akcji ratunkowej pożar nie przybrał większych rozmiarów. Szkoda wynosi 6.000 zł. Przyczyną pożaru była wadliwa budowa komina.

Dwie wielkie kradzieże mieszkańcowskie.

W powodzi codziennych kradzieży, tak częstych ostatnio, wczoraj znów dwie znaczniejsze przydarzyły się. Pierwsza w mieszkaniu Fortunata Strońskiego przy ul. Kochanowskiego 21, skąd sprawcy zabrali srebrne nakrycie stołowe i garderobe wartości 2530 zł.; z mieszkania zaś Markusa Schachta (Sykstuska 33) w samo południe wyniósł ktoś futro podbite tchórzami, wartości 2700 zł.

Zagadkowa zbrodnia.

Żółkiew, 2 lutego. Ubiegłej nocy została dokonana w Krechowie pod Żółkwią zagadkowa zbrodnia. Mianowicie, 25-letni Andrzej Parada, pomocnik fotograficzny ze Lwowa przybył wczoraj do Krechowa, gdzie spędził noc u swej narzeczonej Hałki Boroniec. W nocy, w czasie gdy Parada zasnął, Boroniec ugodziła go trzema uderzeniami siekiery w głowę, poczem usiłowała popełnić samobójstwo, zażywając większą ilość jakichś proszków.

AMBAS. PATEK W WARSZAWIE.

Warszawa, 2 lutego. (PAT) Od wczoraj bawi w Warszawie ambasador Rzplitej w Waszyngtonie p. Patek.

Z EKRANU.

CZEMP.

Realizator King Vidor, produkcja Metro-Goldwyn-Mayer (kino Casino).

Film ten jest dziełem trzech ludzi: realizatora Kinga Vidora i aktorów: Wallace'a Beery i Jackie Coopera. Vidor, jeden z najwybitniejszych twórców ekranu („Człowiek z tłumem”, „Wielka parada” i genialne „Hallelujach”), okazał się w „Czempie” subtelnym i czułym psychologiem. Te drobne scenki, to bystra obserwacja każdego drgnięcia uczucia, to rzekomo ukryte a przecież widoczne oku wznoszenia się i opadania nastrojów i namiętności. Cała niewidzialna sieć prze-wodów serdecznych, łączących troje ludzi — to jest właśnie doskonały film psychologiczny: „Czemp”. Jest on obrazem miłości ojca i syna: podstarza tego ex-mistrza bokserskiego świata, „czempa” Andy'ego i jego kilkunastoletniego synka, Dinka. Obaj uwielbiają się wzajemnie i najczulej kochają; mały poważny Dink przewodzi swemu stą bemu jak dziecko ojcu, pijakowi i graczowi. Dla Dinka stary łajdak — „czemp” otrząsa się z nałogów, znów trenuje, znów — zwycięża na ringu. Ale to już jest koniec. Osłabione wdęką serce nie wytrzymało; Andy w oczach syna kończy swą ziemską karierę. A jest jeszcze trzecia osoba w tym węzle miłości: to matka Dinka, rozwiedziona z Andym jego dawna żona — Linda. Ona walczy o posiadanie Dinka, ale Dink woli ojca — starego, słabego „czempa”. Dopiero w chwili śmierci ojca, woła „Mamo!” i tuli się w ramiona matki.

„Czemp” jest niespotykanej od lat siły tryumfem gry Wallace'a Beery („czemp”) i Jackie Coopera (mały Dink) Sceny takiej, jak np. w więzieniu, albo chwili śmierci „czempa” działają potężnie. Cała gra tych obu jest jednym wielkim cudem aktorskim. Dzięki nim film cały przepojony jest uczuciem, które promieniuje z ekranu jak przepo-tężny fluid. „Czemp” — film psychologiczny i aktorski — jest wielkim zdaniem kinematografii. **hwL**

W lokalu Stronnictwa Nar. wybito szyby.

We środę wieczorem nieznanymi sprawcy wybili szyby w lokalu Stronnictwa Narodowego przy ul. Piłsudskiego, w chwili, gdy odbywał się tam odczyt prof. Wład. Tarnawskiego. Odczyt został przerwany, zebrani zaś rozeszli się do domów.

SONIA HENIE MISTRZYNIĄ

Londyn, 1 lutego. (PAT) W zawodach o mistrzostwo Europy w łyżdzie figurowej na lodzie pań, 1. miejsce i tytuł mistrzyni Europy zdobyła Sonja Henie.

Jaka pogoda będzie dzisiaj?

Warszawa, 2 lutego. (PAT) Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 3 lutego br.: Pochmurno z opadami, potem zmiennie, dość ciepło, umiarkowane lub porywiste wiatry południowo-zachodnie.

Temperatura we Lwowie w dniu 2 bm. wynosiła: o godz. 7 rano ciśnienie barometryczne 731.67, temper. +1.6, o godz. 1 w południe ciśnienie barometryczne 728.42, temper. +3.0, o godz. 9 wieczór ciśnienie barometryczne 735.82, temperatura -1.5.

Wiadomości bieżące

WIADOMOŚCI SPORTOWE.

3

Piątek

Błażeja b. m.

Jutro: Andrzeja

lutego
1933

Wschód słońca 7:15

Zachód słońca 16:26

TEATR WIELKI

Piątek 3 II godz. 7.30 „Zbójcy“. Abon. 7.
Sobota 4 II godz. 7.30 „Zbójcy“. Abon. 7.
Niedziela 5 II godz. 3.15 popoł. „Orfeusz
w piekle“, opera.
Niedziela 5 II godz. 7.30 „Zbójcy“. Ab. 7.

TEATR ROZMAITOŚCI

Piątek 3 II godz. 7.30 „Jim i Jill“. Ab. 5.
Sobota 4 II godz. 7.30 „Jim i Jill“. Ab. 5.
Niedziela 5 II godz. 3.30 „Rozkosz uczci-
wości“, ostatni raz.
Niedziela 5 II godz. 7.30 „Jim i Jill“.
Abon. 5.

SALA COLOSSEUM

Film: „Noc w Chicago“, Rewja: „Awan-
tury Arabskie“.

KINOTEATRY.

ADRIA: „Parada miłości“.
APOLLO: Janet Gaynor i Charles
Farrell „Czar jej oczu“.
ATLANTIC: „Bezdomni“.
CASINO: „Czemp“
CHIMERA: „Gehenna kobiety“.
GRAZYNA: „Sierżant X.“ z Iwanem
Mozżuchinem.
KOPERNIK: Conrad Veidt we filmie
„Rasputin“.
MARYSIENKA: Conrad Veidt we
filmie „Rasputin“.
OAZA: „Maż Swojej Żony“ oraz
Rewja
PALACE: „10 proc. dla mnie“ z
Lopkiem Krukowskim.
PAN: „C. k. komenda serc“.
PASAZ: „Na podniebnym szlaku“.
PROMIEN: „C. K. Feldmarszałek“.
RAJ: „Afera pułkownika Redla“.
STYLOWY: „Wesoły porucznik“
oraz Rewja „Wesoły świerszcz“.
SWIT: „Księżna Łowicka“.
UCIECHA: „Kapitan Whalan“ oraz
„Rewia“.

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO
M. TUERKA.

Wtorek 7 lutego: J. Alter, Koncert ora-
toryjno-synagogałny.
Piątek 10 lutego: Edward Steuermann,
pianista.
Piątek 13 lutego: Hanka Ordonówna,
I. Wieczór piosenek.
Wtorek 14 lutego: Hanka Ordonówna,
II. Wieczór piosenek.

— Reprezentacyjny wieczór karnawalo-
wy Oddziału Związku Strzeleckiego im.
W. Kędzierskiego odbędzie się w sobotę
4 stycznia w sali teatralnej Gimn. I na ul.
Kubali. Bilet wstępu 2 zł. akademicki 1
zł. Wstęp ściśle za zaproszeniami.

— Jasełka. Uczniowie szkoły im.
św. Józefa, ul. Lelewela 9, odegrają
w sobotę 4-go i w niedzielę 5-go b. m.
o godz. 17-tej Jasełka, na które zna-
jomych i przyjaciół szkoły zaprasza
Dyrekcja szkoły. 249

— Teatr Wielki. Dawno niewidzia-
ny koncert gry aktorskiej dała wyko-
nawcy „Zbójców“ Fr. Schillera. Abona-
ment nr. 7. „Zbójcy“ grani beda przez
cały tydzień, codziennie z wyjątkiem
dni operowych.

— Teatr Rozmaitości „Jim i Jill“,
świetna komedia muzyczna w przerób-
ce Hamera, grana będzie tylko do nie-
dzieli włącznie, po cenach nainiższych
od 60 gr. do 3:50 zł.

— Niedzielną popołudniówką w Te-
atrze Rozmaitości „Rozkosz Uczciwo-
ści“, znakomita sztuka L. Pirandella
grana będzie po raz ostatni w niedzie-
le o godz. 3:30 po południu. Ceny
miejsc nainiższe. Od 60 gr. do 3:50 zł.

Pogoń — Sokół 1:0.

Krynica, 2 lutego. W dalszym ciągu
rozgrywek o mistrzostwo Polski w
hokeju na lodzie lwowska Pogoń po-
konała krakowski Sokół w stosunku
1:0 (0:0, 1:0, 0:0). W pierwszej tercji
gra wyrównana, z obu stron ostrożna.
W drugiej fazie w 5-ej minucie zdo-
bywa Weissberg jedyną i decydującą
bramkę nie bez winy obrońcy krakow-

skiego. Pod koniec trzeciej tercji ma
Sokół znaczną przewagę, jednak wo-
bec doskonałej taktyki defenzywnej
Lwowian jest bezsilny.

U zwycięzców wyróżnił się Sabiń-
ski i Zimmer, u pokonanych Wolkow-
ski, Tarłowski i Kallman. Widzów
około 1000.

Bieg o puchar K. Makuszyńskiego.

Zakopane, 2 lutego. W środę odbyły
się tradycyjne zawody narciarskie o
puchar wędrowny Kornela Makuszyń-
skiego, organizowane przez K. N. Wi-
sła.

3-kilometrowa trasa całkowicie wi-
dziana była przez publiczność. Na tra-
sie znajdowały się przeszkody natu-
ralne i sztuczne.

W zawodach startowało 50 zawod-
ników w trzech kategoriach: senio-
rów, juniorów i oldboyów. M. in. star-
towali: Franc. Bujak, Aleks. Rozmus,
Mueckenbrun itd.

W klasie juniorów zwyciężył Jan
Bochenek (Wisła) w czasie 14:27 sek.,

zajmując jednocześnie II miejsce w o-
gólnej klasyfikacji wszystkich zawod-
ników, 2) Jan Sobczak (Wisła), 3) Wła-
dysław Rój (Strzelec).

W klasie seniorów: 1) Z. Słowiński
(Strzelec) 14:23 sek., 2) E. Nowacki
(Wisła) 14:40 sek., 3) M. Górski (Wi-
sła).

W kategorii oldboyów: 1) Henryk
Bednarski (SNPTT) — najstarszy pol-
ski narciarz — w czasie 18:24 sek., 2)
Ignacy Bujak (SNPTT). Bieg ten sfil-
mowany został przez realizatora „Bia-
łego Śladu“ Adama Krzeptowskiego i
ukaze się wkrótce na ekranie.

Otwarcie igrzysk Makkabiady.

Zakopane, 2 lutego. W środę wie-
czorem odbyła się w restauracji „Moi-
skie Oko“ uroczysta akademja z oka-
zji otwarcia igrzysk Makkabi. W aka-
demji uczestniczył z ramienia MSZ. p.
Czosnowski, w zastępstwie star. nowo-
tarskiego p. Fueller, burmistrz Winiń-
ski i in. Za stołem zasiadło prezydium
związku Makkabi oraz delegaci oby-
ch państw. Pierwsze przemówienie
wygłosił prezes polskiej Makkabi me-
cenas Rusecki z Warszawy, składając
podziękowanie władzom polskim oraz
PW. i WF. za pomoc i poparcie. Po
przemówieniu odegrano hymn polski,
oraz narodowy żydowski.

W środę w południe odbyło się na
wielkim stadionie sportowym uroczy-
ste otwarcie igrzysk Makkabi, w obe-
cności 5000 widzów. Defilada wypadła
imponująco. Zawodnicy zgrupowani
pod sztandarami przeszli w następują-
cym porządku: Austria, Czechosłow-
acja, Gdańsk, Niemcy, Norwegia, Ru-
munja, Polska. Po defiladzie odbyło
się ślubowanie. Do Zakopanego zje-
chało 30 dziennikarzy krajowych i 18
zagranicznych. Warunki atmosferyczne
są fatalne, deszcz i odwilż na całej
linji.

ZAWODY SANECZKARSKIE.

Zakopane, 2 lutego. W czwartek na
torze w Kuźnicach rozegrano w ra-
mach igrzysk Makkabi zawody sanecz-
karskie, które przyniosły triumf zawo-
dnikom polskim. W 1-kach pań 1) En-

kerówna (P) 2:29.9 sek. — W 1-kach
panów 1) Enker (P) 2:17.6, 2) Singer
(P) 2:39.8, 3) Mangel (P) 2:42.9. Z po-
wodu odwilży warunki bardzo złe.

„ZAPROTESTOWANE“ ZAWODY
NARCIARSKIE.

Mimo złych warunków atmosferycz-
nych odbyły się dzisiaj 4 biegi narciar-
skie w ramach igrzysk Makkabi, a to
panów na 18 km., pań na 8 km., junio-
rów na 9 km. i młodzików na 4 km.
Doskonale obsadzony był bieg pań, w
którym startowały 43 zawodniczki.

W biegu 18 km. seniorów start 44,
do mety 28. 1) Warenhaupt 2:08.49 (P)
wynik zaprotestowany, 2) inż. Wurzel
(Czech.) 2:13.50, 3) Kalfuss (P) 2:14.45
wynik zaprotestowany, 4) Muecken-
brun (P) 2:16.18 wynik zaprotestowa-
ny, 5) Ludwig (Cz.). Norwegowie za-
jęli końcowe miejsca.

W biegu 8 km. pań start 43, do mety
28: 1) Szwarcbartówna (P) 41.42, 2)
Enkerówna (P) 48.18, 3) Oberlaender-
ówna (P) 48.34, 4) Blau Elki (Czechost.),
5) Schneiderówna (P), 6) Riegelhaupt-
ówna (Austr.). W biegu na 9 km. junio-
rów start 22, do mety 20: 1) „Latur“
(P) 47.50, 2) Weissman (P) 50.18, 3)
Neuman (P) 52.56.

W biegu młodzików startowała jedy-
nie konkurencja krajowa. Pierwszy
przybył do mety Vorschuetz 22.40. —
Trasa pań, juniorów i młodzików mia-
ła częściowo charakter zjazdowy. Wa-
runki bardzo ciężkie.

Lankosz mistrzem Lwowa.

W drugim dniu zawodów narciar-
skich o mistrzostwo okręgu odbyły się
skoki otwarte i do biegu złożone. Wo-
bec bardzo złych warunków wyniki
wypadły słabiej. Również frekwencja
widzów była bardzo mała. Zawody za-
szczyli obecnością swą p. prez. Dro-
janowski.

Wyniki były następujące: 1) Lan-
kosz (KTN) nota 226 (skoki 34.5, 33.5),
2) Karczewski (AZS) nota 215 (30.5,
33.5), 3) Chlipalski (Cz) nota 205 (27,
33.5). W kombinacji zajął I-sze miejsce
i zdobył tytuł mistrza okręgu na rok
1933 Lankosz Józef (KTN) 451 pkt.
w klasie II-ej: 1) Szczepanowski
(KTN) 381 pkt., 2) Tesseyre Andrej
(KTN) 226 pkt. W klasie III-ej: 1) Chli-
palski (Cz) 386 pkt., 2) Lankosz St.
(PTM) 287 pkt., 3) Szkielski (Cz) 214
pkt. W klasyfikacji drużynowej: 1)
KTN 1423 pkt., 2) Czarni 1000 pkt., 3)
Przem. Tow. Narc. 731 pkt.

Wieczorem odbyło się w restauracji
na Pohulance rozdanie nagród.

ZAWODY HOKEJOWE we LWOWIE

Sokole zawody hokejowe odbyły się
1 bm. na torze „Ośrodek“. Grały: So-
kół Macierz—Sokół Drohobycz 11:0
(6:0 3:0 2:0). Dalsze rozgrywki odło-
żono z powodu złego stanu lodu.

Z BOKSERSKIEGO BALAGANU.

Wyników spotkania reprezentacji
Lwowa oraz „Lechii“ z pięścierzami
„Warty“ nie podajemy z powodu nie-
otrzymania biletów prasowych. Równ-
ocześnie zaznaczamy, że aż do czasu
wyjaśnienia sprawy nie będziemy za-
mieszczać komunikatów organizato-
rów tj. L. O. Z. B. i Lechii.

Tennisści polscy
w Sztokholmie.

Sztokholm, 2 lutego. W czwartek
przybyli do Sztokholmu tennisści pol-
scy Jędrzejowska, Tłoczyński i Witt-
man. Połaków przywitał na dworcu
sekretarz poselstwa polskiego, przed-
stawiciele związku szwedzkiego oraz
p. Brodaty, inicjator spotkania tenni-
sowego. Po południu o godz. 15 udali
się Polacy na stadion, gdzie czekała
ich niełada niespodzianka. Rozegrali
oni mianowicie dwa mecze tenisowe,
przyczem partnerem ich był król Gu-
staw szwedzki, namiętny tennisista. W
pierwszym meczu król Gustaw z par-
tnerem swym Osterbergiem, mistrzem
Szwecji, grał przeciw parze Tłoczyń-
ski—Wittman. Pierwszego seta wy-
grał król w stosunku 7:5, drugiego Po-
lacy 6:3. W drugiej partji król Gustaw
z Tłoczyńskim pokonał Jędrzejowską
i Wittmana 6:3. Prasa szwedzka wy-
raża się z uznaniem o formie wykaza-
nej przez polskich zawodników.

Aresztowanie magazyniera
kolejowego.

Na stacji kolejowej we Lwowie od
pewnego czasu poczęły ginać przesył-
ki. Powiadomiono o tem policję, mimo
jednak bystrej obserwacji nie zdołano
ująć złodzieja. Sprawa wykryła się
dopiero ostatnio. Okazało się, że prze-
syłki kradł magazynier kolejowy
Adam Zawalny (Leszczyńskiego 47).
Wczoraj został on aresztowany.

Podrzucone dziecko.

Wczoraj zgłosił się w Wydziale śled-
czym Michał Koczerkiewicz. Doniósł
on, że na ganku pod drzwiami jego
mieszkania (Mickiewicza 22) jego da-
wna służąca, Katarzyna Mazurek pod-
rzuciła swe nieślubne dziecko, sama
zaś uciekła. Dziecko zostało oddane
pod opiekę urzędu dzielnicy V-tej.

— Oplatek w gimnazjum IV. im.
Jana Długosza we Lwowie urządziły
w ostatnia niedzielę stycznia br. orga-
nizacje szkolne tj. Koła Rodzicielskie
i Przyjaciół Harcerzy oraz Pomoc
Koleżeńską Uczniów, Sodalicia Marjań-
ska i Drużyna Harcerzy. Przy suto za-
stawionych stołach pieczołowicie przy-
gotowanych przez ruchliwe przedsta-
wicielki Koła Rodzicielskiego, zasiad-
ła młodzież wraz z swymi wycho-
wawcami. Do zebranych przemówił
od serca katecheta ks. A. Gyurkovich,
przyrównując piękny zwyczaj opłatka
do starochrześcijańskich uczt wspól-
nych, agap, podczas których zamoż-
niejsi przyjmowali gościnnie uboższych
Później składał obecnym życzenia
dyr. dr. E. Ulrich, życząc młodzieży,
by ku radości rodziców i swych wy-
chowawców wyrosli na dobrych oby-
wateli Państwa, spełniających ocho-
czo i sumiennie swe obowiązki. Nie brakło

na tej uroczystości drzewka i szopki,
oraz jasełek w wykonaniu uczniów kl.
III.a, których przygotowaniem zajęła
się uprzejmie p. Bryłowa. Tak mło-
dzież spędziła przyjemnie kilka go-
dzin tworząc jedną rodzinę ze swymi
wychowawcami.

Kradzież książeczki M. K. O.

Do kasy M. K. O. przy ul. Wałowej
zgłosił się jakiś osobnik, przedstawił
książeczkę oszczędności na nazwisko
Karola Trenckiego i podał następnie
kwotę 450 zł. Okazało się potem, że
książeczka ta została ukradziona pra-
wdziwemu właścicielowi — Trenckie-
mu (ul. Sakramentek 8). Kradzieży do-
konał Ignacy Lebewohl (Pasaż Felle-
rów 7); on to podjął pieniądze na u-
kradzoną książeczkę. Wczoraj Lebe-
wohl został aresztowany.

Stosunki wyznaniowe w Polsce.

Stosunki wyznaniowe w Polsce przedstawiają obraz nader niejednorodny, naliczono bowiem około 20 wyznań, sekt i obrządków, nie licząc bezwyznaniowców. Z tego 89,5 proc. ludności wyznaje religie chrześcijańskie, a 10,5 proc. — niechrześcijańskie.

Najwięcej wyznawców ma katolicyzm obrządku łacińskiego i ormiańskiego, gdyż 63,8 proc. Katolicy posiadają ogółem 5241 parafii i filij (w tem 8 obrządku ormiańskiego) i 5,918 kościołów i kaplic (w tem 8 obrz. ormiańskiego). Na jedną parafię zatem przypada 3,920 mieszkańców i na jeden kościół — 3,471. Na wojew. centralne przypada 42,9 proc. ogólnej ilości parafii i 41,7 proc. kościołów, na wschodnie odpowiednio 10,1 proc. i 12 proc., na zachodnie 22,2 proc. i 21,1 proc. i na południowe 24,8 proc. i 25,2 proc.

Greko-katolicy, zamieszkujący zwartą masę wyłącznie wojew. południowe, posiadają ogółem 1,974 parafii i filij i 3,151 kościołów i kaplic. Jakkolwiek stanowią oni tylko 11,2 proc. ogółu ludności państwa, stosunkowo wszakże posiadają znacznie więcej od rz.-katolików zarówno parafii, jak i kościołów, gdyż na jedną parafię przypada 1,827 mieszkańców, a na jeden kościół 1,145. Zwrócić należy uwagę, że ponieważ wojew. południowe nie znalazły się pod władzą rządu rosyjskiego, który celem zwalczania katolicyzmu pobierał wszelkie inne wyznania, przypisać to należy samorzutnej akcji społeczeństwa, nie krępowanego w tej mierze przez władze autonomiczne Galicji.

Prawosławni, stanowiący w państwie 10,5 proc. ogółu ludności, posiadają 1624 parafii (w tem 9 staroobrzędowców) z 2,076 kościołami i kaplicami (w tem 7 staroobrzędowców), na jedną parafię zatem przypada 2,101 wiernych tego wyznania i na jeden kościół — 1,644. Ponieważ prawosławni prawie wyłącznie zamieszkują wojew. wschodnie i w drobnej części centralne, a obie te dzielnice znajdowały się długi czas pod panowaniem rosyjskim, przyczem prawosławie było nader forytowane przez władze zaborcze, przeto znaczna liczba parafii i kościołów prawosławnych powstała sztuwnie, nie odzwierciedlając całkowicie istotnej potrzeby ludności. Wiadomo, że wiele kościołów katolickich przemianowano na prawosławne, z nich część dopiero po wojnie zwrócono katolikom, a część dotąd jest w posiadaniu prawosławnych.

Podobnie korzystnie układają się stosunki i dla ewangelików (pięciu odzieni), którzy stanowią 3,7 proc. ogółu ludności i posiadają 701 parafii oraz 827 kościołów, na parafię zatem przypada 1700 i na kościół 1,644 mieszkańców tego wyznania.

Drobne i nieliczne grupy wyznaniowe, jak mاریawici, jednota chrześcijańska, baptyści, wolno-reformowani itp. posiadają ogółem 84 parafie i 78 kościołów.

Z wyznań niechrześcijańskich najmniej reprezentowane jest mojżeszowe, gdyż liczy ono 10,5 proc. ogółu ludności państwa. Żydzi posiadają w Polsce 1,067 gmin i 2,041 świątyń, na jedną gminę zatem przypada 3,169 mieszkańców, i na świątynię 1,662. Zauważyć wszakże należy, że z liczb przeciętnych, zwłaszcza dotyczących gmin wyznaniowych, możnaby nabrać mylnego poglądu o znaczeniu i roli tychże w życiu wewnętrznym społeczeństwa żydowskiego. Chodzi o to mianowicie, że gmina mojżeszowego wyznania, będąc organizacją kultury religijnej, jest zarazem pojęciem terytorjalnym, obejmującym zazwyczaj całe miasto. Tak więc Warszawa, gdzie zamieszkuje około 350.000 żydów, stanowi jedną gminę i małe miasteczko lub osadę, w której jedynie rynek — i to niezawsze — jest wybrakowany, również tworzy

taka gminę. Nie trzeba dowodzić że rola, środki materialne, którymi rozporządza itp. takich gmin są nader różne.

Zauważyć też należy, że wyznanie mojżeszowe, w odróżnieniu od gr. katolików, prawosławnych itd., jest reprezentowane, podobnie jak katolicyzm łaciński obrządku, we wszystkich dzielnicach. Na wojew. centralne przypada gmin 41,8 proc. i świątyń 37,7 proc., na wschodnie 23,9 i 24,8 proc., na zachodnie 10,9 i 6,1 proc. i na południowe 23,4 i 31,4 proc. Najślabiej zatem stosunkowo wyznanie mojżeszowe jest reprezentowane w wojew. zachodnich.

Z innych wyznań niechrześcijańskich na zaznaczenie zasługują jeszcze mahometanie (18 gmin i 16 świątyń) i karaimi (4 gminy i 4 świątynie). Wyznawców licza one nader mało, tak, że niepodobna ich ująć pod postacią znaczniejszego odsetka (mniej niż 0,1 procent).

Na uwagę zasługuje jeszcze, że rz.-katolicy liczą 83,5 proc. wszystkich parafii na wsi, gr.-katolicy 93,7 proc., prawosławni 90,0 proc., ewangelicy 60,8 proc. i żydzi 47,7 proc. (w osadach, nie posiadających prawa miast). Karaimi, wolno-reformowani i jednota chrześcijańska tworzą gminy wyłącznie w miastach.

Z. K.

Program radiowy.

Piątek, 3 lutego.

Lwów. (381). Godz. 11'40: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej, 11'50: Komunikat Meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. 11'58: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicz. hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Odczytanie programu na dzień bieżący. 12'10: Muzyka z płyt gramofonowych. 12'30: Urz. kom. Państw. Instyt. Meteor. 12'35: XIV. koncert szkolny z Filharmonii Warsz. W programie muzyka rosyjska. 14—15'10: Przerwa. 15'10: Urz. komunikat Państw. Instyt. Eksp. 15'15: Komunikat gospodarczy. 15'25: Lwowski Kacik L. O. P. P. 15'35: Odczyt z Warszawy. 15'50: Muzyka z płyt i „Silva Rerum”. 16'40: „Wrażenia z pobytu w Anglii” wygl. dr. Henryk Wereszycki. 17: Koncert orkiestry Filharmonii Łódzkiej pod dyr. Seweryna Pietruszki. W przerwie: Komunikat VI. Okr. Zw. Strzeleckiego (Lwów). 17'55: Odczytanie programu na dzień następny. 18: Muzyka lekka z dancingu „Adria” z Warszawy. W przerwie Komunikat Lw. Okr. Zw. Narciarskiego. 18'50: Trans. z Krakowa. Komunikat dla narciarzy. 19: „J zbrojcach Schillera”, wygl. dr. Zdzisław Zygułski. 19'15: Rozmaitości. 19'30: Trans. z Warszawy. Feljton: „Wszystko to już

było...”, wygl. p. J. Waśniowski. 19'45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20: Pogadanka muzyczna. 20'15: Koncert symfoniczny z Filharmonii Warsz. w wyk. orkiestry filhar. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. W przerwie: Feljton literacki: „Szlakiem powieści polskiej”. D. c. koncertu symf. z Warszawy. 22'40: Wiadomości sportowe. 22'45: Dod. do Pras. Dziennika Radiowego. 22'50: Przerwa. 22'55: Komunikaty. 23—23'30: Retransmisja ze stacyj zagranic.

Sobota, 4 lutego.

Lwów. (381). Godz. 11'40: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej, 11'50: Komunikat Meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. 11'58: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicz. w Warszawie, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Odczytanie programu na dzień bieżący. 12'10: Muzyka z płyt gramofonowych. 13'10: Urz. kom. Państw. Instyt. Meteor. 13'15: Poranek szkolny ze Lwowa. 13'55—15'10: Przerwa. 15'10: Urz. kom. Państw. Instyt. Eksp. 15'15: Komunikat gospodarczy. 15'25: Trans. z Warszawy. Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15'35: Obrządk słuchowiskowe dla dzieci. 16: Audycja dla chorych w opr. ks. kapelana M. Reksa i koncert — „Silva

Rerum”. 16'40: „O rodzinie wojskowej”, wygl. posłanka p. Zofia Berbecka z Warszawy. 17: Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 18: Odczytanie programu na dzień następny. 18'05: Muzyka lekka. 19: „Nie oszczędzajmy na gazecie” — feljton dr. Fr. Pawliszaka. 19'15: Rozmaitości. 19'30: „Na widnokręgu”. 19'45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20: Muzyka taneczna z Warszawy w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota. 21: Wiadomości sportowe i dod. do Pras. Dziennika Radiowego. 21'10: Trans. z Warszawy. Muzyka. 22: Przerwa. 22'05: Trans. z Warszawy. Utwory Chopina w wyk. Zbigniewa Drzewieckiego. 22'40: Trans. z Warszawy. Feljton prof. Henryka Mościckiego. 22'55: Komunikaty. 23—24: Utwory lekkie i taneczne w wyk. zespołu mandolinistów „Hejnał” 23'30—23'35: „Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej”. Trans. ze Lwowa na wszystkie stacje P. R. — D. c. muzyki lekkiej w wyk. orkiestry mandolinistów.

Organizacja polskiego muzeum lotnictwa.

W organizowanym obecnie Muzeum Przemysłu i Techniki uwzględniona jest sekcja lotnicza, która stanowi mały zaczątek polskiego muzeum lotnictwa.

Przewodniczącym sekcji jest prof. Witoszyński, kierownikami poszczególnych działów — inż. Kurman, ppłk. Grabowski, inż. Kawecki, prof. Pruszkowski i inż. Karpiński. Obecnie organizowane są działy: dydaktyczny, dział statków cięższych od powietrza, dział balonów i sterowców, historyczny, oraz dział przyrządów pokładowych.

Sekcja posiada już wiele eksponatów, pochodzących przeważnie z P. W. K. i Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki. Są to jednak zbiory bardzo niekompletne, wymagające wielu zmian, uzupełnień i opracowań. Z tych to względów kierownicy przyszłego muzeum lotnictwa zabiegają o pomoc przy jego organizowaniu ze strony całego polskiego świata lotniczego.

Decyzja w sprawie Kwinty.

Warszawa, 2 lutego. (G) Wydział handlowy sądu okręgowego w Warszawie ogłosił decyzję w sprawie upadłości Domu bankowego Kwinty. Sąd uznał, że upadłość Kwinty jest złośliwym bankrutem. Jednocześnie sąd handlowy przesłał odpis wyroku prokuraturze warszawskiej, celem pociągnięcia aferzysty do odpowiedzialności karnej. Władze sądowno-śledcze postanowiły wytoczyć Kwincie sprawę za ukrywanie majątku przed wierzycielami.

Kolej poprzecz Saharę.

Prasa francuska zastanawia się obecnie nad projektem przeprowadzenia osiowego szlaku kolei, przez Afrykę, co otworzyłoby olbrzymie możliwości przed obszarami tej części świata, tak bogatej pod względem naturalnego wyposażenia, a tak słabo zaudnionej i mało ucywilizowanej, przedewszystkiem skutkiem braku komunikacji.

Kwestja ta zajmuje się od lat kilku specjalny komitet pod przewodnictwem p. Edwarda Warrena, którego projekt przedłożony ma być parlamentowi francuskiemu w celu uchwalenia potrzebnych kredytów na budowę olbrzymiego przedsięwzięcia, wymagającego około pięciu miliardów wkładu.

Słabe rozwinięcie wybrzeży afrykańskich i wynikający stąd brak portów naturalnych nie sprzyja komunikacji morskiej i potęguje znaczenie linii lądowej, któraby połączyła Afrykę północną z południową. Kwestje kolei afrykańskiej omawia w przedostatnim numerze miesięcznik naukowy, wydawany przez „Książnice-Atlas” p. t. „Przyroda i Technika”, podkreślając nieobliczalne korzyści z przeprowadzenia tej „największej współczesnej imprezy technicznej”.

Projekt budowy drogi poprzecz Afrykę nie jest myślą nową, gdyż częściowo wprowadzili ją już w czyn Anglicy w swych kolonjach wschodnio-afrykańskich. Obecnie jednak mowa jest o osiowym przecięciu całej Afryki linia żelazną, której część najtrudniejsza do realizacji — kolej poprzecz Saharę, znajduje się już w stadium przygotowywania.

Nie ulega wątpliwości, że skrócenie przestrzeni Afryki, a zwłaszcza pustynnych obszarów, przebywanych dotychczas tylko archaicznymi karawanami — przez połączenie linią żelazną brzegów Morza Śródziemnego z Kapsztadem, zbliżyłoby wnętrze Afryki do Europy, zwiększyłoby nieproporcjonalnie możliwości handlowe z temi obszarami, uczyniłoby je terenem odpowiednim do imigracji.

Gęstość zaludnienia Afryki wynosi 4 mieszkańców na kilometr kwadratowy. Obszary te posiadają cenne i obfite bogactwa mineralne oraz niewykorzystane zasoby energetyczne, których eksploatacja mogłaby zatrudnić setki tysięcy bezrobotnych Europejczyków. Odkryte ostatnio w prowincji Orano — marokkańskiej

wielkie zagłębie węglowe zapewniłoby źródło energii cieplnej dla kolei elektrycznej. Drugim byłoby siły wodne Nigru na przeciwnym końcu trasy.

Kolej taka rozwiąże szereg problemów handlowych przez łatwą i szybką wymianę towarów. Jest ich w Afryce wielkie bogactwo, a nie ma ich kto konsumować. I tak n. p. Algieria tonie w nadprodukcji wina, która gwałtownie konkurencja winnicom francuskim ze względu na stosunkową bliskość terenu a raczej łatwość przewozu. Można ten nadmiar skierować zapomocą wagonów-cystern ku zatoce Gwinejskiej, a niebezpieczeństwo będzie zażegnane.

Wybrzeże zatoki Gwinejskiej i francuska Afryka Ekwatorialna pozbawione są zupełnie mięsa — natomiast w Sudanie i nad jeziorem Czad pasa się olbrzymie stada bydła. Europa otrzymywałaby z Afryki dzięki nowej kolei mrożone mięso, kukurydze, oleje, tłuszcze roślinne, bawełnę, kauczuk, skórę — wysyłałaby zaś szkło, ubrania, skondensowane mleko, wytwory mączne wyroby żelazne, maszyn.

Mimo, że korzyści z przedsięwzięcia widoczne są jak na dłoni, sprawa budowy kolei napotyka na poważne sprzeciwy. Niektóre dzienniki odnośszą się krytycznie do śmiałego pomysłu, jako do przedsięwzięcia zbyt ko-

szownego i ryzykownego ze względu na trudności budowy, które niesłychanie utrudniają realizację projektu, a to: obszar kraju, trudny do zniesienia klimat i piaski ruchome, stawiające problem założenia trwałych szyn żelaznych pod wielkim znakiem zapytania.

Francuzi boją się kosztów gigantycznego przedsięwzięcia, boją się ryzyka. „Byłoby nie do przebaczenia — pisze „La Volonte” — pozwolić na budowę drogi żelaznej wśród piasków ruchomych, gdzie trudno znaleźć stałą niewzruszoną powierzchnię, któraby mogła wytrzymać ciężar maksymalny 20 do 30 tonn. Ażeby zaś obniżyć jaknajwięcej koszty przewozu, trzeba używać pociągów dźwigających sześć do ośmiu tysięcy tonn”.

„Czy zastępuje się pare czy elektryczność? — niepokoi się dalej wspomniany dziennik. — A dlaczego nie drogę betonową dla komunikacji automobilowej? A przedewszystkiem, co przewozić będzie kolej „Transsaharien”, bądź to żelazna, bądź kołowa, bądź też nawet powietrzna? Dlaczego niektórzy parlamentarzyści tak się spieszą?”

Takie są głosy pesymistów. Można jednak mieć nadzieje, że zwyciężą — jak często bywa — optymiści — i że będą mieli rację...